

CHIẾN DỊCH “FOOD FOR CHANGE” 2025

TẦM NHÌN PHÁT TRIỂN BỀN VỮNG CỦA MẠNG LƯỚI NGÂN HÀNG THỰC PHẨM VIỆT NAM

**FOOD FOR
CHANGE**

Prepared by
Food Bank Vietnam

Released On
September 2025

CHIẾN DỊCH FOOD FOR CHANGE 2025 VÀ TẦM NHÌN PHÁT TRIỂN BỀN VỮNG CỦA MẠNG LƯỚI NGÂN HÀNG THỰC PHẨM VIỆT NAM (VFN)

I. Khung Bối Cảnh Chiến Lược và Thách Thức Toàn Cầu

1.1. Thực trạng An ninh Lương thực và Thách thức Lãng phí Thực phẩm Toàn cầu

Các thách thức về an ninh lương thực và quản lý rác thải đang trở nên ngày càng cấp bách trên quy mô toàn cầu. Phân tích dữ liệu từ Mạng lưới Ngân hàng Thực phẩm Toàn cầu (GFN) cho thấy nhu cầu cứu trợ lương thực vẫn duy trì ở mức cao. Cụ thể, vào năm 2023, các ngân hàng thực phẩm thuộc mạng lưới GFN đã cung cấp thực phẩm và sản phẩm tạp hóa cho 40 triệu người, tăng gần 10 triệu người so với năm 2022. Sự gia tăng này phản ánh áp lực lớn từ cuộc khủng hoảng chi phí sinh hoạt, thảm họa liên quan đến khí hậu, xung đột, và bất ổn dân sự (71% các quốc gia hoạt động của GFN trải qua tình trạng bất ổn dân sự).

Trong bối cảnh đó, vai trò của GFN và các thành viên mạng lưới trở nên quan trọng hơn bao giờ hết, không chỉ trong việc cứu đói mà còn là cơ chế phản ứng linh hoạt trước khủng hoảng. Các ngân hàng thực phẩm đã thể hiện khả năng phục hồi đáng kể, tăng mức phân phối trung bình 25% trong năm 2023, cung cấp khoảng 654 triệu kg thực phẩm, tương đương 1.7 tỷ bữa ăn. Sự mở rộng đáng kể này chủ yếu đến từ các quốc gia có nền kinh tế mới nổi và đang phát triển, nơi tỷ lệ nạn đói có xu hướng cao hơn. Mạng lưới Ngân hàng Thực phẩm Việt Nam (VFN) hoạt động như một thành viên tích cực trong hệ sinh thái này.

1.2. Mối liên hệ giữa Thắt thoát Thực phẩm (FLW), Phát thải Khí Nhà Kính (GHG) và Biến đổi Khí hậu

Một trong những động lực chiến lược lớn nhất thúc đẩy các chiến dịch như Food For Change (FFC) là mối liên hệ trực tiếp giữa thắt thoát và lãng phí thực phẩm (FLW) với biến đổi khí hậu. Rác thải hữu cơ, trong đó phần lớn là rác thải thực phẩm, chiếm khoảng một phần ba lượng chất thải rắn sinh hoạt (CTRS) tại Việt Nam. Khi chất thải hữu cơ này bị chôn lấp, nó phân hủy trong môi trường yếm khí và tạo ra khí mê-tan (CH₄) – một loại khí nhà kính mạnh mẽ hơn nhiều so với carbon dioxide (CO₂), góp phần đáng kể vào hiệu ứng nhà kính.

Việc nhận diện và nhấn mạnh mối quan hệ nhân quả này là cơ sở để VFN nâng cấp vai trò của mình. Thay vì chỉ là nhà cung cấp dịch vụ xã hội, VFN đang định vị mình là một đối tác quan trọng trong việc kiến tạo giải pháp khí hậu, thu hút sự hợp tác từ các cấp độ cao hơn, bao gồm các nhà hoạch định chính sách và khối doanh nghiệp có cam kết ESG (Môi trường, Xã hội, Quản trị) và Net Zero. Giải quyết thắt thoát thực phẩm không chỉ là hành động nhân đạo mà là một công cụ giảm thiểu khí mê-tan có thể đo lường được, giúp các bên liên quan trực tiếp tham gia vào nỗ lực Net Zero quốc gia.

1.3. Vị thế của VFN trong Mạng lưới Toàn cầu

Mạng lưới Ngân hàng Thực phẩm Việt Nam (VFN) đóng vai trò nền tảng trong việc giải quyết cả an ninh lương thực và giảm thiểu lãng phí tại Việt Nam. VFN hiện có 24 ngân hàng thực phẩm trong mạng lưới.

Dữ liệu hoạt động năm dương lịch 2024 của VFN đã cho thấy quy mô và độ sâu của sự tiếp cận cộng đồng, khẳng định khả năng vận hành và logistics quy mô lớn của tổ chức:

Table Title: Dữ liệu Tác động Mạng lưới Food Bank Việt Nam (VFN) và GFN (2023-2024)

Chỉ Số Hoạt Động	Mạng lưới VFN (CY 2024)	Mạng lưới GFN (CY 2023)
Tổng Lượng Thực Phẩm Phân Phối	21,696,386 kg	~654 triệu kg
Số Lượng Cơ quan Cộng đồng Hỗ trợ	845	N/A
Số Lượng Trẻ em Được Phục Vụ	1,661,929	N/A
Số Lượng Ngân hàng Thực phẩm	24	54 thành viên (tại 45 quốc gia)
Tổng Số Người Được Hỗ Trợ (Hàng năm)	2,865,397	40 triệu người

Việc VFN phân phối hơn 21.6 triệu kg thực phẩm và phục vụ hơn 1.6 triệu trẻ em vào năm 2024 chứng minh mạng lưới đã xây dựng một kênh phân phối rộng khắp, tập trung vào các nhóm dễ bị tổn thương nhất. Thành tựu này là nền tảng vững chắc để VFN triển khai các chiến dịch phức tạp hơn, có tính chiến lược cao hơn như Food For Change.

II. Chiến Lược Tổng Thể Food For Change (FFC) của VFN

2.1. Tầm nhìn và Sứ mệnh Kép của FFC

Chiến dịch “Food For Change” (FFC) được khởi xướng bởi Mạng lưới Ngân hàng Thực phẩm Việt Nam (VFN) như một phần của sáng kiến toàn cầu do Mạng lưới Ngân hàng Thực phẩm Toàn cầu (GFN) phát động. FFC không chỉ là một chương trình từ thiện mà là một phong trào chiến lược nhằm tạo ra một thế giới bền vững hơn, nơi “không ai phải chịu đói và hành tinh của chúng ta phát triển”.

Mục tiêu trọng tâm của FFC là nâng cao nhận thức về các mối liên kết quan trọng giữa thất thoát và lãng phí thực phẩm, nạn đói, tình trạng mất an ninh lương thực, và biến đổi khí hậu. Chiến dịch kêu gọi hành động tập thể và các giải pháp táo bạo từ các đối tác doanh nghiệp, các nhà hoạch định chính sách và các nhà tài trợ. VFN nhận thức rõ rằng việc giải quyết các cuộc khủng hoảng liên kết này đòi hỏi sự hợp tác đa chiều ở mọi cấp độ. Chiến dịch này được thiết kế như một công cụ truyền thông chiến lược, nhằm củng cố niềm tin rằng thực phẩm có sức mạnh thay đổi thế giới.

2.2. Khung thời gian và Lộ trình Phát triển (FFC 2024 và Kế hoạch 2025)

VFN đã áp dụng một chiến lược định vị thời gian hiệu quả để tối đa hóa tác động truyền thông và chính sách của chiến dịch.

FFC 2024: Huy động và Tôn vinh

Chuỗi chương trình chiến dịch “Food For Change 2024” được thiết kế và triển khai bởi VFN, phối hợp với GFN, diễn ra trong giai đoạn cao điểm từ 16/09 đến 16/10. Khung thời gian này được chọn nhằm hưởng ứng hai ngày quan trọng mang tính toàn cầu: Ngày Nhận thức chống thất thoát & lãng phí thực phẩm (29/09) và Ngày Lương thực Thế giới (16/10/2024).

Hai chương trình chính trong khuôn khổ FFC 2024 bao gồm Diễn đàn Thực phẩm Bền vững (Sustainable Food Forum) và Lễ Trao giải Food Heroes Award Ceremony.

FFC 2025: Chuyển dịch sang Giải pháp Kỹ thuật và Hệ thống hóa đổi mới sáng tạo

FFC có một lộ trình phát triển rõ ràng, cho thấy sự chuyển dịch chiến lược sang việc giải quyết vấn đề rác thải hữu cơ từ gốc. Kế hoạch năm 2025 tập trung vào "Chiến dịch Thực phẩm thay đổi tương lai 2025" và công bố Sáng kiến Chống thất thoát và lãng phí thực phẩm – Green Hero.

Sự kiện giới thiệu chiến dịch và sáng kiến Green Hero dự kiến diễn ra vào ngày 29/09/2025. Đây cũng là bước khởi động cho chuỗi hoạt động cao điểm kéo dài hai tháng (9–10/2025) của Mạng lưới Ngân hàng Thực phẩm Việt Nam.

Table Title: So sánh Chiến lược và Mục tiêu của Chiến dịch Food For Change (FFC) 2024 và 2025 (Kế hoạch)

Chỉ Tiêu	FFC 2024	FFC 2025 (Kế Hoạch)
Tên Chiến Dịch	Food For Change 2024	Thực phẩm thay đổi tương lai 2025
Phạm Vi/ Thời Gian Cao Điểm	16/09/2024 – 16/10/2024	Khởi động 01/09/2025 (Diễn ra trong 2 tháng cao điểm 9-10/2025)
Mục Tiêu Trọng Tâm	Nâng cao nhận thức về đói nghèo, lãng phí, và biến đổi khí hậu; Huy động hành động tập thể.	Chống thất thoát và lãng phí thực phẩm; Công bố giải pháp phát triển xanh bền vững (Green Hero).

Sáng Kiến Chính	Diễn đàn Thực phẩm Bền vững (VFF) và Food Hero Awards.	Công bố và Triển khai Sáng kiến tái chế rác thải thực phẩm – Green Hero.
Chủ Đề VFF/ Hội Nghị	“Từ Food Hero đến Net Zero”.	Hội nghị tham vấn toàn mạng lưới (25/09). Công bố Chiến dịch Food For Change và giới thiệu sáng kiến tái chế rác thải thực phẩm Green Hero

III. Phân Tích Chuyên Sâu Food For Change 2024: Kiến tạo Giá trị

Trong khuôn khổ FFC 2024, VFN đã tạo ra một nền tảng quan trọng để thúc đẩy sự chuyển đổi của doanh nghiệp thông qua Diễn đàn Thực phẩm Bền vững và Lễ Trao giải Food Hero.

3.1. Diễn đàn Thực phẩm Bền vững 2024 (Vietnam Food Forum)

Diễn đàn Thực phẩm Bền vững (Vietnam Food Forum 2024) được tổ chức vào ngày 16/10 với chủ đề mang tính định hướng cao: “Từ Food Hero đến Net Zero”. Chủ đề này thể hiện sự cam kết của VFN trong việc hợp nhất mục tiêu nhân đạo (Food Hero) và mục tiêu môi trường (Net Zero).

Diễn đàn tập trung thảo luận về các giải pháp bền vững trong ngành thực phẩm, bao gồm việc bảo vệ quyền lợi của những người sản xuất và quan trọng hơn là giảm thiểu khí thải carbon trong chuỗi cung ứng thực phẩm. Việc gắn kết các giải pháp FLW với mục tiêu Net Zero cho thấy VFN đang nỗ lực chuyển đổi nhận thức từ việc cứu đói mang tính đạo đức xã hội sang hành động môi trường có tác động đo lường được, phù hợp với các cam kết khí hậu quốc tế.

3.2. Lễ Trao giải Food Hero Awards 2024: Tiêu chuẩn hóa Hành vi ESG

Lễ Trao giải Food Hero Awards 2024, diễn ra cùng ngày 16/10, là một cơ chế thiết yếu để VFN công nhận và lan tỏa các mô hình kinh doanh bền vững. Giải thưởng nhằm vinh danh các cá nhân và tổ chức có những đóng góp nổi bật và bền bỉ trong việc giảm thiểu lãng phí thực phẩm, hỗ trợ cộng đồng, và thúc đẩy an ninh lương thực và dinh dưỡng. Qua đó, VFN tạo ra một tiêu chuẩn, truyền cảm hứng cho việc phát triển hệ thống lương thực bền vững tại Việt Nam.

Case study Trong năm 2024, 20 cá nhân và tập thể đã được vinh danh. Điển hình là việc vinh danh các tập thể cá nhân như Công ty Cổ phần chăn nuôi C.P Việt Nam, Công ty dừa Lương Quới, Công ty GC Food, hay Công ty cổ phần Mondelez Kinh Đô Việt Nam, trong hạng mục Doanh nghiệp phát triển bền vững tiêu biểu. Sự công nhận này không chỉ dựa trên hỗ trợ nhân đạo mà còn dựa trên cam kết về kinh tế tuần hoàn:

1. **Hỗ trợ Xã hội:** Công ty đã phối hợp cùng VFN hỗ trợ tổng cộng hơn 50 tấn thực phẩm và nhu yếu phẩm thiết yếu trong năm 2024, trực tiếp giải quyết vấn đề an ninh lương thực.
2. **Kinh tế Tuần hoàn:** Công ty đã tiên phong thúc đẩy mô hình kinh tế tuần hoàn bằng cách đầu tư vào dự án xử lý rác hữu cơ, tái chế chất thải thực phẩm thành nguồn tài nguyên có giá trị như gà và trứng gà nuôi thả.

Việc vinh danh các doanh nghiệp có hoạt động ESG tích hợp như vậy cho thấy Giải thưởng Food Hero là một công cụ hữu hiệu để VFN khuyến khích các đối tác lớn tham gia sâu vào cả hai chiều: chiều sâu xã hội (cứu trợ) và chiều rộng môi trường (giảm carbon).

IV. Food For Change 2025: Thực phẩm thay đổi tương lai

4.1. Sáng Kiến Chống Thất Thoát Thực Phẩm – Green Hero (Lộ trình 2025)

Sáng kiến Green Hero đại diện cho sự đầu tư chiến lược của VFN vào giải pháp kỹ thuật và hệ thống nhằm giải quyết vấn đề rác thải hữu cơ không thể cứu trợ, từ đó đạt được mục tiêu khí hậu.

- **Sự cần thiết của Green Hero: Từ thực phẩm dư thừa đến rác thải**

Green Hero ra đời nhằm đối phó với vấn đề môi trường cốt lõi đã được xác định: rác thải hữu cơ tạo ra khí mê-tan. Ngoài việc gây hiệu ứng nhà kính, rác thải hữu cơ còn khiến cho hoạt động tái chế các loại chất thải có khả năng tái chế khác trở nên khó khăn hơn. Do đó, Green Hero là một sáng kiến phát triển xanh nhằm chuyển đổi rác thải hữu cơ thành nguồn tài nguyên có giá trị, thay vì để chúng trở thành gánh nặng môi trường.

Mục tiêu chung, tầm nhìn và sứ mệnh của Green Hero đều tập trung vào việc "kéo dài vòng đời và gia tăng giá trị cho rác thải hữu cơ theo cách bền vững cho con người và môi trường". Điều này đánh dấu một bước chuyển dịch chiến lược từ mô hình cứu trợ truyền thống sang mô hình kinh tế tuần hoàn khép kín.

- **Phân tích mô hình Kinh tế Tuần hoàn và Hệ sinh thái Đối tác**

Green Hero là sáng kiến do Doanh nghiệp Xã hội (DNXH) Green Journey sáng lập và vận hành. Để đảm bảo tính hiệu quả và khả năng mở rộng quy mô, sáng kiến này được xây dựng trên một hệ sinh thái đối tác đa chiều.

Green Hero được hỗ trợ chiến lược bởi ba mạng lưới chính :

1. **Mạng lưới sống xanh (GreenStyle):** Thúc đẩy các hành vi và lối sống thân thiện với môi trường.
2. **Mạng lưới Ngân hàng Thực phẩm Việt Nam (VFN):** Đảm bảo sự liên kết giữa các nguồn phát sinh thực phẩm lãng phí và các đơn vị thụ hưởng (trong trường hợp thực phẩm còn cứu trợ được).
3. **Mạng lưới Nông dân Việt Nam:** Tích hợp chu trình tuần hoàn vào lĩnh vực nông nghiệp (ví dụ: sử dụng sản phẩm tái chế như phân bón hoặc thức ăn chăn nuôi).

Sự hợp tác này cho thấy Green Hero không chỉ là giải pháp xử lý rác thải đô thị mà còn tích hợp vào chuỗi cung ứng nông nghiệp để tạo ra một vòng lặp tuần hoàn hiệu quả.

• Phân tích chi tiết Hệ Sinh Thái Green Hero

Để Green Hero hoạt động hiệu quả, hệ sinh thái được chia thành sáu thành phần chức năng, mỗi thành phần đóng vai trò thiết yếu trong việc biến rác thải hữu cơ thành tài nguyên :

Table Title: Phân tích Hệ Sinh Thái và Chu trình Kinh tế Tuần hoàn của Sáng kiến Green Hero

Thành Phần/ Đối Tác	Vai Trò Chính trong Hệ Sinh Thái	Liên Kết với Mục tiêu FFC
ĐƠN VỊ QUẢN LÝ	Mạng lưới Ngân hàng thực phẩm Việt Nam và DNXH Green Journey	Đảm bảo tính bền vững, quản trị và khả năng mở rộng của mô hình.
CHỦ NGUỒN THẢI	Nguồn cung cấp rác thải hữu cơ/thực phẩm lãng phí (Doanh nghiệp, cơ sở sản xuất).	Giảm thiểu gánh nặng rác thải đô thị, cung cấp đầu vào cho chu trình tuần hoàn.
ĐƠN VỊ THU GOM	Chịu trách nhiệm thu thập, phân loại, và vận chuyển rác thải hữu cơ.	Đảm bảo hiệu quả logistics và giảm thiểu ô nhiễm chéo.
ĐƠN VỊ XỬ LÝ	Chuyển đổi rác thải hữu cơ thành tài nguyên có giá trị (ví dụ: phân bón, thức ăn chăn nuôi).	Thực hiện mục tiêu "Kéo dài vòng đời và gia tăng giá trị" của thực phẩm/rác thải.
ĐƠN VỊ THỤ HƯỞNG	Cá nhân/cộng đồng nhận lợi ích từ sản phẩm tái chế hoặc nguồn thực phẩm cứu trợ (thông qua VFN).	Đảm bảo mục tiêu nhân đạo và hỗ trợ sinh kế cộng đồng bền vững.
ĐỐI TÁC THƯƠNG MẠI	Các bên tham gia vào việc phân phối hoặc sử dụng sản phẩm tái chế.	Đảm bảo tính khả thi tài chính và duy trì vòng lặp kinh tế tuần hoàn.

Sự kiện giới thiệu Sáng kiến Green Hero vào 29/09/2025 sẽ là bước ngoặt quan trọng, cho thấy VFN đang không ngừng tìm kiếm các giải pháp mang tính hệ thống để giải quyết thách thức FLW một cách toàn diện.

4.2. Food Forum – Diễn đàn Thực phẩm Đa điểm

Mục tiêu: Tạo không gian trao đổi, chia sẻ và kết nối giữa doanh nghiệp, tổ chức xã hội, trường học và cộng đồng về giải pháp giảm lãng phí thực phẩm và phát triển bền vững.

Đối tượng: Doanh nghiệp, tổ chức xã hội, trường học, cộng đồng.

Nội dung:

- Tổ chức 3 – 4 diễn đàn tại các tỉnh/thành, mỗi diễn đàn tập trung một chủ đề:
 - + Nông nghiệp bền vững & an ninh lương thực;

- + Logistics nhân đạo & Food Journey;
- + Giải pháp xử lý rác thải thực phẩm;
- + Ẩm thực cộng đồng & bếp ăn nhân đạo.

- Tổ chức **Diễn đàn Thực phẩm trực tuyến** (ngày 16/10), kết nối 24 điểm cầu địa phương của Food Bank. Diễn đàn có sự tham gia của các diễn giả là chuyên gia trong nước, quốc tế, đại diện doanh nghiệp và cơ quan quản lý trong ngành nông nghiệp - thực phẩm và hoạt động xã hội.

- Chuỗi sự kiện sẽ đem đến cơ hội thảo luận - chia sẻ - kết nối hợp tác giữa doanh nghiệp, chính quyền, trường học và cộng đồng về những vấn đề thực tiễn trong lĩnh vực nông nghiệp, thực phẩm và dinh dưỡng.

- Đây cũng là dịp để các bên chia sẻ kinh nghiệm, giới thiệu các mô hình tiêu biểu, thảo luận các giải pháp đổi mới nhằm giảm lãng phí thực phẩm và tăng cường an ninh lương thực. Qua đó, thúc đẩy hình thành các sáng kiến hợp tác liên ngành, mở ra cơ hội gắn kết bền vững giữa khu vực công - tư - cộng đồng, góp phần xây dựng nền tảng lâu dài cho một hệ sinh thái thực phẩm an toàn, nhân văn và phát triển bền vững.

Đề xuất chủ đề theo điểm cầu:

- Đồng Nai (Hội nghị chính – offline)

Chủ đề: Nông nghiệp bền vững & An ninh lương thực vùng đô thị – công nghiệp

- + Đồng Nai là vùng sản xuất nông nghiệp công nghiệp quan trọng, phù hợp để thảo luận chia sẻ giải pháp liên vùng cho sản xuất bền vững, chuỗi cung ứng và liên kết thị trường.
- + *Phiên thảo luận: Chính sách và tầm nhìn.* Định vị vai trò chính sách trong thúc đẩy chuỗi thực phẩm bền vững; làm rõ các cơ chế khuyến khích doanh nghiệp tham gia “giải cứu” thực phẩm; chính sách hỗ trợ HTX, nông dân.
- + Diễn giả: đại diện Sở Nông nghiệp, đại diện Bộ Nông nghiệp (nếu có), Đại sứ quán Đan Mạch, chuyên gia trong lĩnh vực nông nghiệp.

- Đà Nẵng (offline/online)

Chủ đề: Food Journey & Logistics Thông minh (Chuỗi lạnh, digital tracking, hub phân phối miền Trung)

- + Trung tâm miền Trung, thuận lợi cho kết nối logistics, cảng biển, du lịch ẩm thực đô thị.
- + *Phiên thảo luận:* Thiết kế mạng lưới vận chuyển thông minh, digital tracking (QR, IoT), hệ thống kho lạnh - đông và logistics, mô hình kho cộng đồng, phối hợp doanh nghiệp logistics.
- + Diễn giả: Chuyên gia trong lĩnh vực chuỗi cung ứng, HELP Logistics.

- Sơn La (offline/ online)

Chủ đề: Giảm thất thoát sau thu hoạch & Nâng cao giá trị nông sản miền núi

- + Sơn La là tỉnh có nhiều nông sản đặc thù, cần giải pháp sau-harvest, bảo quản, chế biến sơ bộ và kết nối thị trường.
- + *Phiên thảo luận:* Farm to Foodbank - Giải pháp và các mô hình chống lãng phí thực phẩm từ nông trại đến bàn ăn. Gắn kết sáng kiến của Food Bank với thực tế tại địa phương, tạo cầu nối giữa người sản xuất – người tiêu dùng – cộng đồng.

- Thời lượng: 1 buổi (09:00 – 11:30, hoặc 14:00 - 16:30) tại mỗi điểm; các điểm kết nối trực tuyến theo lịch được đồng bộ cho các phiên và kết nối qua livestream Zoom.

4.3. Ra mắt Dự án Đầu Bếp Hành Động

- Kết nối và huy động sự tham gia của các đầu bếp nổi tiếng, sinh viên ngành ẩm thực cùng lực lượng tình nguyện viên để cùng nhau thực hiện các hoạt động nấu ăn cộng đồng.
- Dự án sử dụng nguồn thực phẩm dư thừa hoặc thực phẩm dự trữ, được xử lý và chế biến thành những bữa ăn đủ dinh dưỡng, an toàn và hấp dẫn dành cho các nhóm đối tượng khó khăn, yếu thế trong xã hội.
- Lan tỏa qua hoạt động “Cooking Show vì cộng đồng”, nơi các đầu bếp thể hiện kỹ năng sáng tạo, biến thực phẩm dư thừa thành món ăn có giá trị, qua đó nâng cao nhận thức và khuyến khích cộng đồng hành động vì mục tiêu chống lãng phí và bảo vệ môi trường.

- **Công bố & Launching Dự án:**

- **Thời gian:** Dự kiến Tuần 2, tháng 10/2025 (song song với *Food Forum – Ẩm thực cộng đồng & bếp ăn nhân đạo*).

- **Địa điểm:** Tp.HCM.

- **Đối tác phối hợp:** Food Bank Vietnam, Công ty CP Chăn nuôi C.P Việt Nam, Hiệp hội Ẩm thực TP.HCM, cùng các chuyên gia, đầu bếp trong ngành ẩm thực – nhà hàng – khách sạn.

- **Hoạt động tại Lễ công bố:**

- + Lễ ra mắt chính thức dự án Bếp Trưởng Hành Động với sự góp mặt của 10+ đầu bếp hàng đầu Việt Nam.
- + Cooking Show đặc biệt: “500 suất ăn từ thực phẩm dư thừa” được chuẩn bị ngay tại sự kiện và phân phát tới các hộ gia đình khó khăn tại Đồng Nai.
- + Giao lưu & talkshow giữa các đầu bếp – sinh viên – phụ huynh học sinh về *Ẩm thực bền vững và hành động chống lãng phí thực phẩm*.
- + Ký kết biên bản ghi nhớ giữa Food Bank Vietnam và Hiệp hội Ẩm thực TP.HCM về việc đồng hành dài hạn trong các chương trình bếp ăn cộng đồng.

4.4. Ra mắt Dự án Food Journey - Mạng lưới vận chuyển thông minh

- Dự án về xây dựng mạng lưới vận chuyển thông minh và hệ thống giám sát hành trình thực phẩm, đảm bảo việc quản lý và phân phối thực phẩm diễn ra xuyên suốt, an toàn, nhanh chóng từ nông trại, kho dự trữ đến siêu thị, khách sạn, chuỗi bán lẻ và cuối cùng là các cộng đồng thụ hưởng.
- Hợp tác với doanh nghiệp logistics, hệ thống siêu thị, khách sạn, cũng như các đối tác bán lẻ, nhằm hình thành chuỗi cung ứng hiệu quả và bền vững.
- Dự án sẽ công bố báo cáo số liệu minh bạch và định kỳ về lượng thực phẩm được “giải cứu và chia sẻ”, góp phần nâng cao tính minh bạch, củng cố niềm tin của cộng đồng và thúc đẩy sự chung tay hỗ trợ từ phía xã hội.
- Phối hợp phát triển cùng Hội đồng phát triển của Food Bank Vietnam, với sự tham gia của các tổ chức - đối tác quốc tế như ThaiCham,... đồng hành cùng dự án để kết nối nguồn lực, mở rộng hợp tác đa ngành, từ đó gia tăng tính lan tỏa và hiệu quả của hành trình thực phẩm xanh – bền vững.

V. Tác Động và Hiệu Quả Hoạt Động Của Mạng Lưới VFN

5.1. Đánh giá sự linh hoạt: Liên kết giữa FFC và các Chiến dịch Khẩn cấp (S.O.S Food)

Khả năng hoạt động kép của VFN, bao gồm việc duy trì các chương trình chiến lược dài hạn (FFC) và khả năng phản ứng nhanh với thảm họa, là một yếu tố then chốt củng cố vai trò của mạng lưới.

Chiến dịch “Thực phẩm khẩn cấp – S.O.S Food” được ra mắt vào chiều 12/09, chỉ vài ngày trước khi chuỗi hoạt động FFC 2024 bắt đầu. S.O.S Food được thiết kế nhằm hỗ trợ kịp thời các tỉnh, thành phố chịu ảnh hưởng bởi bão lũ, thiên tai.

Chiến dịch này đã thể hiện năng lực hậu cần và vận hành tinh gọn của VFN. Đơn vị đã tiếp nhận và phân phối hơn 300 tấn thực phẩm khẩn cấp tới người dân tại 10 tỉnh, thành phố chịu thiên tai. Điểm đặc biệt của S.O.S Food là mô hình cứu trợ tập trung vào thực phẩm “đúng và đủ,” khắc phục những bất cập thường gặp trong hoạt động cứu trợ truyền thống như thực phẩm bị quá tải, hư hỏng, hoặc không phù hợp với điều kiện thực tế của người dân vùng lũ.

Việc liên kết chặt chẽ với các đối tác là doanh nghiệp sản xuất và phân phối thực phẩm, khuyến khích họ sản xuất các loại thực phẩm khẩn cấp và sinh tồn (có thể bảo quản lâu dài và dễ dàng vận chuyển), chứng minh VFN đã phát triển một chuỗi cung ứng nhân đạo có khả năng phục hồi cao. Sự tồn tại song song của FFC (tập trung vào giải pháp bền vững và khí hậu) và S.O.S Food (tập trung vào ứng phó khẩn cấp) khẳng định VFN là một đối tác đa năng, đáng tin cậy trong cả quản lý rủi ro thiên tai và phát triển xã hội bền vững.

5.2. Đóng góp của VFN vào Mục tiêu Phát triển Bền vững (SDGs) của Việt Nam

Các hoạt động của VFN, đặc biệt trong khuôn khổ FFC và các sáng kiến liên quan, đóng góp trực tiếp và gián tiếp vào nhiều Mục tiêu Phát triển Bền vững (SDGs) của Liên Hợp Quốc:

1. **SDG 2 (Xóa đói):** Trực tiếp thông qua việc thu hồi và phân phối 21,696,386 kg thực phẩm trong năm 2024, giảm thiểu tình trạng mất an ninh lương thực và đảm bảo nguồn dinh dưỡng cho các đối tượng yếu thế.
2. **SDG 12.3 (Giảm lãng phí thực phẩm):** Các nỗ lực thu hồi thực phẩm dư thừa và sáng kiến Green Hero, nhằm kéo dài vòng đời thực phẩm, là trọng tâm trong việc giảm thiểu thất thoát và lãng phí thực phẩm.
3. **SDG 13 (Hành động Khí hậu):** Thông qua việc giải quyết vấn đề rác thải hữu cơ gây phát thải mê-tan và thúc đẩy chủ đề “Net Zero” tại Diễn đàn Thực phẩm Bền vững 2024, VFN đã đưa vấn đề giảm lãng phí thực phẩm trở thành một giải pháp thiết yếu trong ứng phó với biến đổi khí hậu.

Sự kết hợp giữa mục tiêu nhân đạo và môi trường trong FFC cho phép VFN tạo ra tác động toàn diện, vượt ra ngoài khuôn khổ truyền thống của một ngân hàng thực phẩm.

VI. Kết Luận và Kiến Nghị Chiến Lược

Chiến dịch Food For Change (FFC) của Mạng lưới Ngân hàng Thực phẩm Việt Nam, phối hợp với Mạng lưới Ngân hàng Thực phẩm Toàn cầu, đã chứng minh là một chiến lược hiệu quả và toàn diện. Chiến dịch này không chỉ giải quyết vấn đề đói nghèo mà còn định vị VFN là một tổ chức tiên phong trong việc tích hợp giải pháp môi trường và khí hậu vào chuỗi giá trị thực phẩm.

6.1. Kết luận Chiến lược: Chuyển đổi Mô hình từ Cứu trợ sáng Kiến tạo Hệ thống

VFN đang chuyển mình mạnh mẽ từ vai trò tổ chức cứu trợ sang vai trò kiến tạo hệ thống. FFC cung cấp nền tảng để VFN thực hiện sứ mệnh kép: cứu đói (phân phối hơn 21 triệu kg thực phẩm năm 2024) và thúc đẩy nỗ lực chống lãng phí thực phẩm trong cộng đồng.

Sự tập trung vào Green Hero trong lộ trình 2025 là bằng chứng cho thấy sự ưu tiên đầu tư vào tăng quản lý rác thải hữu cơ và kinh tế tuần hoàn. Bằng cách này, VFN không chỉ cung cấp thực phẩm cho con người mà còn đang chuyển đổi hệ thống thực phẩm, theo đúng nhận định của Giám đốc điều hành GFN. Khả năng vận hành đa năng, được chứng minh qua hoạt động song song của FFC (chiến lược) và S.O.S Food (khẩn cấp), củng cố vị thế của VFN như một nhân tố không thể thiếu trong an ninh xã hội và quản lý rủi ro thiên tai quốc gia.

6.2. Kiến Nghị Chiến Lược cho Doanh nghiệp và Đối tác

Để tối đa hóa tác động của các sáng kiến như FFC và Green Hero, các đối tác doanh nghiệp cần dịch chuyển chiến lược ESG của mình theo các hướng sau:

1. **Tích hợp vào Chu trình Tuần hoàn:** Doanh nghiệp trong ngành sản xuất và bán lẻ cần vượt ra khỏi việc quyên góp hiện vật hoặc tiền mặt đơn thuần. Thay vào đó, cần đầu tư tích hợp vào chu trình thu hồi thực phẩm và chuỗi giá trị tuần hoàn, như mô hình Mondelez Kinh Đô đã được vinh danh. Việc tham gia vào hệ sinh thái Green Hero (với vai trò Chủ Nguồn Thải hoặc Đối Tác Thương Mại) là một cơ hội trực tiếp để các công ty giảm dấu chân carbon và chứng minh cam kết Net Zero.
2. **Đầu tư vào Năng lực Ứng phó Khẩn cấp:** Các tập đoàn sản xuất thực phẩm nên củng cố quan hệ đối tác với VFN thông qua các chương trình như S.O.S Food, đặc biệt là đầu tư vào việc phát triển và sản xuất các loại thực phẩm khẩn cấp, sinh tồn, đáp ứng tiêu chuẩn dinh dưỡng và logistics trong điều kiện khó khăn của thiên tai.

6.3. Kiến Nghị về Chính sách và Khuôn khổ Pháp lý

Các tổ chức, các cơ quan quản lý có thể nghiên cứu các hành động cụ thể để hỗ trợ việc mở rộng quy mô của các mô hình phát triển bền vững như FFC:

1. **Cơ chế Pháp lý cho Quyên góp Thực phẩm:** Cần thiết lập các cơ chế pháp lý rõ ràng (như Luật Người Samaritan Tốt) để bảo vệ các chủ nguồn thải (doanh nghiệp) khi họ quyên góp thực phẩm còn an toàn nhưng dư thừa, loại bỏ những rào cản pháp lý và tâm lý cản trở hoạt động thu hồi thực phẩm.
2. **Hỗ trợ Tài chính và Ưu đãi cho Giải pháp Xanh:** Chính phủ nên cung cấp các ưu đãi về thuế, hỗ trợ tài chính hoặc vốn đối ứng cho các dự án đổi mới mang tính hệ thống như Green Hero. Việc này sẽ đẩy nhanh quá trình chuyển đổi rác thải hữu cơ thành tài nguyên, đóng góp trực tiếp vào mục tiêu giảm phát thải khí nhà kính và thực hiện các cam kết khí hậu quốc gia.

Bộ phận dự án VFN và Ban đề án chiến dịch Food For Change.